

*Către: domnul Petru ROTARU,
Viceguvernator al Băncii Naționale a Moldovei*

Nr. 03-25/SD din 14 ianuarie 2025

Ref.: *Propuneri de modificare aferente modului de prezentare a rapoartelor în formă electronică la Banca Națională a Moldovei*

Stimate dle Viceguvernator,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și apreciază deschiderea pentru un dialog constructiv și continuu, care oferă posibilitate de a exprima și participa în procesul de consultare a proiectului Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 245/2019 pentru aprobarea Instrucțiunii privind modul de prezentare a rapoartelor în formă electronică la Banca Națională a Moldovei și a unor acte normative (modul de prezentare a rapoartelor la Banca Națională a Moldovei)”.

Urmare a examinării proiectului menționat, EBA intervine cu următoarele propuneri și obiecții:

I. Armonizarea interacțiunii sistemelor de raportare SIA SIREM în conformitate cu “Instrucțiunii privind modul de utilizare a serviciilor fiscale electronice” aprobat prin Ordinul IFPS nr. 1223 din 26.08.2014 și anume prezentarea rapoartelor electronice corectate precum și modul de prezentare, obținerii dovezilor prezentării, stocare și arhivare a rapoartelor electronice prezentate către BNM.

La moment sunt identificate un șir de deficiențe ale proiectului care generează riscuri pentru entitățile raportoare. Dacă să le exemplificăm:

a. Imposibilitatea ștergerii rapoartelor create sub statut de “ciornă” în portalul SIA SIREM – Imposibilitatea ștergerii acestora duce la acumularea de date irelevante și poate induce în eroare utilizatorii. Această funcționalitate este esențială pentru menținerea unei baze de date curate și pentru a evita confuzia utilizatorilor;

b. Acces neautorizat la rapoarte confidențiale în portalul SIA SIREM: Angajații BNM au acces la rapoarte în status de "ciornă", ceea ce creează riscul modificării neintenționate a datelor. Prin limitarea accesului la aceste rapoarte doar pentru utilizatorii autorizați, se reduce semnificativ riscul de modificări neintenționate.

c. Lipsa unui mecanism de recuperare a istoricului rapoartelor: În cazul suspendării accesului, utilizatorii nu pot accesa istoricul rapoartelor prezentate anterior. Această măsură asigură continuitatea activității în cazul unor evenimente neprevăzute și permite verificarea datelor istorice;

d. Proceduri birocratice pentru corectarea rapoartelor: Procesul de corectare a rapoartelor este îndelungat și poate fi însoțit de refuzuri nejustificate din partea BNM. O

procedură clară și transparentă pentru corectarea rapoartelor reduce birocrăția și asigură o rezolvare promptă a eventualelor erori.

e. Monitorizarea îngreunată a circuitului parcurs de către raportul electronic prezentat

- de asemenea, imposibilitatea obținerii rapoartelor prezentate electronic în format PDF cu elemente de care ar demonstra valabilitatea acestuia (data prezentării, numărul de înregistrare pe platforma SIA SIREM, etc). la moment acestea pot fi descărcate doar în Excel. Furnizarea de rapoarte în format PDF cu toate detaliile relevante (dată, număr de înregistrare etc.) oferă o dovadă incontestabilă a prezentării raportului.

f. Stabilirea unui termen rezonabil de dezvoltare pe platforma a rapoartelor aprobate prin instrucțiuni ale BNM – la moment se atesta lipsa a acestui termen care pune pe umerii entităților raportoare imposibilitatea testării acestora în timp util. Un exemplu ar fi: Raportul electronic OCN0106 prezentat de către Organizații de Creditare Nebancară, introdus pentru prima dată în trimestrul III al anului 2024, care a fost încărcat în platformă chiar în ziua limită de raportare. Această situație a pus în dificultate toate OCN-urile, care nu au avut suficient timp pentru a efectua testele necesare. Deci propunerea ar fi ca BNM să stabilească un termen limită pentru încărcarea în platformă a noilor rapoarte, cu cel puțin 2 luni înainte de primul termen de raportare.

II. Proiectul presupune că asigurătorii vor prezenta prin intermediul SIRBNM următoarele rapoarte, care la data de astăzi au următorul statut:

- asig01e01 Raport cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) – testat în mediu producție;
- asig01e02 Raport cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă (Carte Verde) - testat în mediu producție;
- asig01e03 Raport privind rezultatul tehnic, rezultatul tehnic net determinat la asigurarea RCA - testat în mediu producție;
- asig01e04 Raport privind rezultatul tehnic, rezultatul tehnic net determinat la asigurarea Carte Verde - testat în mediu producție;
- asig01e05 Situații financiare specializate - testat în mediu de test, neimplementat în mediu producție.
- asig02e01 Funcțiile și activitățile externalizate – netestat și neimplementat nici în mediul de test;
- asig02e02 Fonduri proprii – netestat și neimplementat nici în mediul de test;
- asig02e03 Registrul litigii – netestat și neimplementat nici în mediul de test;
- asig02e04 Registrul special al activelor – netestat și neimplementat nici în mediul de test;
- asig02e05 Creanțele primelor subscrise – netestat și neimplementat nici în mediul de test;

Ținând cont de cele expuse mai sus și de faptul că modificarea Hotărârii Comitetului executiv al BNM nr. 245/2019 presupune că modificările intră în vigoare o dată publicate în MO, iar rapoartele asig02e01 - asig02e05, încă nu ai fost implementate nici în mediul de testare, există un risc major ca până la data raportării de 25.01.2025 pentru asig02e01 și 28.02.2025 pentru

asig02e02 - asig02e05, va apărea obligația ca acestea să fie prezentate, fără ca acestea să fie testate.

Conform experiențelor anterioare, ce ține de testarea asig01e05 Situații financiare specializate, perioada de testare a durat câteva săptămâni și pe parcursul acestora au apărut mai multe erori tehnice care trebuiau soluționate de către echipa tehnică a SIRBNM.

Pe de altă parte, rapoartele privind fondurile proprii și activele societății, includ calculul principalelor indicatori financiari a unui asigurator, precum solvabilitatea și lichiditatea, ce au un interes major din atât din partea autorității cât și societății, respectiv acestea trebuie raportate exact și fără erori.

Astfel, considerăm total inoportun prezentarea rapoartelor asig02e01:

- asig02e05, pentru 2024T4 în forma electronică (prin intermediul SIRBNM), atât timp cât acestea nu au fost testate cu succes și astfel propunem ca prima raportare în mediu de producție a acestora să fie stabilită la o perioadă ulterioară după testarea acestora cu succes cel puțin în mediul de test.

III. Aferent sistemului de raportare al BNM SIRBNM și nu ține nemijlocit de proiectul de modificare a Hotărârii CE BNM 245/2019 propus pentru consultare. Pentru claritatea, comoditatea și o vizibilitate mai bună a rapoartelor în SIRBNM pentru entitățile raportoare, sugerăm să fie implementată practica existentă la SFS în e-declarație și anume:

- 1. Atribuirea unui număr de identificare unic fiecărui raport prezentat;**
- 2. Posibilitatea exportării rapoartelor prezentate nu doar în format excel, dar și într-un format neredactabil cum ar fi pdf cu indicarea numărului unic atribuit de BNM raportului, data și ora prezentării.**
- 3. La vizualizarea rapoartelor în SIRBNM de adăugat coloane cu:**
 - a) numărul unic atribuit raportului;**
 - b) data prezentării raportului;**
 - c) eventual numele persoanei care a încărcat raportul; și**
 - d) eventual numele persoanei care a semnat raportul.**

La moment în SIRBNM, dând click pe raport se poate de vizualizat detalii precum IDNP a persoanei care probabil a încărcat raportul, data și ora salvării, însă fără o claritate cine și când a semnat raportul dat.

Cu înaltă considerațiune,

Mariana RUFA
Director Executiv

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>